

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/118/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123240389
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:4123240389.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Andrey Hadnagyovej, vo veci starostlivosti súdu o toho času plnoletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX/XX, XXX XX D., dieťa rodičov - matka: B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX/XX, XXX XX D., a otec: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, XXX XX F., zastúpený: JUDr. Michal Kizák, advokát so sídlom Masarykova 2, 080 01 Prešov, o návrhu na zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 55P/111/2023-166 zo dňa 22.05.2025, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 55P/111/2023–166 zo dňa 22.05.2025 vo výroku I. uložil otcovi povinnosť prispievať zvýšeným výživným na plnoletého A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou 175 eur mesačne s účinnosťou od 01.01.2024, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa. II. Zročné výživné na plnoletého za čas od 01.01.2024 do 31.05.2025 vo výške 2.210 eur povolil otcovi splácať v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk navrhovateľa pod následkom straty výhody splátok a exekúcie. III. Týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/65/2021-51 zo dňa 12.01.2022 v časti výšky vyživovacej povinnosti otca na v tom čase maloleté dieťa a adresáta výživného. V ostatných častiach ponechal uvedený rozsudok nezmenený. IV. Vo zvyšku návrh zamietol. V. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Vec právne posúdil podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj len „CMP“), § 31 ods. 1, § 32 ods. 1, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/65/2021-51 zo dňa 12.01.2022 došlo k výraznej zmene pomerov na strane navrhovateľa, t.č. plnoletého A.. Konštatoval, že v čase poslednej úpravy výživného bol maloletý A. žiakom 9. ročníka základnej školy, matka mu zabezpečovala v rámci výkonu starostlivosti výdavky bežného charakteru. Aktuálne je A. vo veku takmer 19 rokov, študuje na strednej škole v Topoľčanoch, je zdravý, nosí okuliare, počas štúdia na strednej škole v Košiciach v šk. roku 2023/2024 jeho priemerné mesačné náklady činili 73,20 eur (správa Strednej odbornej školy železničnej zo dňa 01.04.2025), jeho aktuálne mesačné výdavky mu matka hradí vo výške 17,50 eur na školu, pomerná časť nákladov na bývanie na osobu vo výške 95,56 eur (33 eur elektrina, 125 eur plyn, DIGI TV 17 eur, wifi 120 eur ročne, t.j. 12 eur mesačne, poplatky za paušál pre 3 osoby 100 eur mesačne, daň z nehnuteľnosti 20 eur ročne, t.j. 1,67 eur mesačne, teda mesačné náklady pre 3 osoby spolu vo výške 286,67), týždenné vreckové 40 eur a na stravu,

pracovné oblečenie a obuv do školy 100 eur (počas štúdia v Košiciach), fitness centrum 30 eur, plus ďalšie nevyčíslené náklady na obuv, oblečenie, hygienu a voľný čas, náklady súvisiace so štúdiom vo výške 90,70 eur a ostatné výdavky (vreckové 40 eur, voľný čas 30 eur, oblečenie, obuv a hygiena 100 eur mesačne) spolu vo výške 170 eur mesačne, teda odôvodnené výdavky tohto času plnoletého činia spolu 356,26 eur. Mal preukázané, že otec je od 14.04.2025 evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný, poberá príspevok v hmotnej núdzi vo výške 85 eur, býva v rodinnom dome so svojím bratom, vlastníkom domu, mesačne mu prispieva na domácnosť sumou 100 eur (čestné vyhlásenie otcovho brata), otec inú vyživovaciu povinnosť nemá. Pri rozhodovaní o zvýšení výživného vychádzal z majetkových a zárobkových pomerov rodičov a prihliadal na podiel a rozsah výkonu starostlivosti o v tom čase maloletého, aktuálne už plnoletého A.. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že osobnú starostlivosť o v tom čase maloletého A. zabezpečovala v plnej miere iba matka, otec sa so synom nestretával, na jeho výživu prispieval určeným výživným vo výške 45 eur, plnenia nad rámec výživného neposkytoval a nepodieľal sa ani na zabezpečení starostlivosti o neho. Toho času plnoletý A. stále žije so svojou matkou a jej manželom v rodinnom dome, ktorého vlastníkom je manžel matky. Matka naďalej platí všetky náklady súvisiace s bývaním, stravou, školou i inými potrebami dieťaťa. Poukázal na to, že náklady na výživu a starostlivosť o dieťa sa budú priamo úmerne s jeho vekom a meniacimi sa záujmami a opodstatnenými potrebami zvyšovať a je prirodzené, aby sa na nich podieľali obaja rodičia spoločne, pokiaľ je to v ich možnostiach, a ak sú výdavky primerané, nie nadhodnotené alebo zbytočne neúčelné a je to v záujme dieťaťa. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania ustálil objektívne mesačné výdavky na už plnoletého A. vo výške 356,26 eur (t.j. bývanie 95,56 eur, štúdium 90,70 eur, ostatné výdavky ako vreckové 40 eur, voľný čas 30 eur, oblečenie, obuv a hygiena 100 eur), ktoré považoval za odôvodnené. Zohľadnil aj skutočnosť, že otec sa na každodennej osobnej starostlivosti o syna žiadnym spôsobom nepodieľal ani v súčasnosti nepodieľa, čo musí čiastočne vyvážiť finančným plnením. Skúmajúc aj potenciálne zárobkové možnosti a schopnosti povinného rodiča, zohľadnil pri výpočte výšky výživného skutočnosť, že otcovi nebránia žiadne objektívne príčiny ani zdravotné obmedzenia zamestnať sa, a v prípade zamestnania by potencionálne mohol na základe ponúk voľných pracovných miest na webovej stránke profesia.sk dosahovať so svojím vzdelaním priemernú čistú mesačnú mzdu vo výške 730 eur. Pri výpočte výšky výživného postupoval v zmysle metodických tabuliek MS SR, podľa ktorých otcovi prináleží platiť výživné na tohto času plnoletého A. vo výške 24 % z príjmu. Pri určovaní výšky výživného vychádzal z potenciality príjmu otca, ktorý má možnosť dosahovať mesačne vo výške 730 eur netto, z ktorej sumy by pripadala výška výživného 175,20 eur. Mal za to, že skutočnosť, že otec je momentálne nezamestnaný, nemôže byť v neprospech plnoletého. Otec sám uznal, že došlo k objektívnemu nárastu životných nákladov, a možno by si plnoletý zaslúžil aj vyššie výživné, avšak z dôvodu nezamestnanosti otca nie je v jeho schopnostiach zvýšené výživné platiť. Po ustálení všetkých objektívnych a vyčíslených mesačných výdavkov matky na starostlivosť o syna v sume približne 356,26 eur mesačne, prihliadol na prídavok na dieťa vo výške 60 eur mesačne, ktorý síce pokrýva odôvodnené potreby plnoletého dieťaťa, avšak nemožno ním nahrádzať platby výživného, ktoré sú povinnosťou rodiča. Uviedol, že bez štátnej podpory zostala suma pravidelných odôvodnených potrieb plnoletého vo výške 296,26 eur mesačne (356,26 eur-60 eur prídavky na dieťa). Po zohľadnení toho, že dieťa je naďalej výhradne v osobnej starostlivosti matky, styk otca so synom sa neuskutočňuje žiadnym spôsobom, čím je podiel starostlivosti matky o syna väčší ako podiel otca, a s prihliadnutím na všetky uvedené skutočnosti, považoval výživného vo výške 175 eur mesačne za zodpovedajúce odôvodneným potrebám už plnoletého a potencionálnym zárobkovým pomerom otca a dospel k záveru o dôvodnosti návrhu na zvýšenie výživného, keďže od poslednej úpravy výšky výživného uplynula doba viac ako 3 rokov, počas ktorej viacnásobne vzrástli životné náklady dieťaťa. Výživné zvýšil od 01.01.2024 považujúc v súčasnom období zvýšenie primerané veku a odôvodneným potrebám dieťaťa, ako aj potencionálnym zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca. Zvýšením výživného vzniklo otcovi zročné výživné za obdobie od 01.01.2024 do 31.05.2025 vo výške 2.210 eur (175 eur-45 eur, t.j. 130 eur x 17 mesiacov). Zročné výživné povolil otcovi splácať mesačnými splátkami po 50 eur popri bežnom výživnom aplikujúc ust. § 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj len „CSP“), pod následkami straty výhody splátok. Zároveň vzal do úvahy návrh otca, ktorý žiadal o povolenie splátok zročného výživného. Týmto rozhodnutím zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č.k. 11P/65/2021-51 zo dňa 12.01.2022 v časti výšky vyživovacej povinnosti otca na v tom čase maloleté dieťa, a adresáta výživného, v ostatných častiach ponechal rozsudok nezmenený. Vo zvyšku (uplatnené výživné vo výške 200 eur mesačne) návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti výrokom I. až III. rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu. Navrhol v napadnutých výrokoch rozsudok súdu

prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. f), g) a h) CSP. Uviedol, že od 03.06.2025 nastúpil do zamestnania v spol. A., C. C. ako vrátnik, na dobu určitú do 02.06.2026 s dohodnutou mzdou vo výške 4,69 eur (brutto) s tým, že dohodnutá maximálna dĺžka pracovného času je 10 hodín týždenne. Považoval preto za neopodstatnené zohľadňovanie tzv. potenciálneho príjmu. Namietal, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní náležite neprihliadal na jeho extrémne nepriaznivé majetkové, sociálne a zdravotné pomery. Má výrazne sťažené postavenie na trhu práce, nakoľko jeho najvyššie dosiahnuté vzdelanie je stredné odborné učilište poľnohospodárske bez maturity, doposiaľ pracoval iba na rôznych poľnohospodárskych družstvách a farmách a dlhodobo (de facto po väčšinu svojho pracovného života) bol evidovaný na ÚPSVaR v zozname uchádzačov o zamestnanie a v poslednom období sa mu podarilo nájsť si prácu iba ako strážnik v rôznych skladoch, či areáloch na východe Slovenska. Uviedol, že má závažné zdravotné problémy, srdcovocievne ťažkosti, užíva lieky na tlak a alergiu, dlhodobo je liečený na psychiatrickej ambulancii (od roku 1996) z dôvodu psychosomatických ťažkostí a od roku 2000 podstupuje antidepresívnu liečbu. Od mája 2025 sa jeho zdravotný stav navyše výrazne zhoršil. Časté straty zamestnania spočívajú v jeho zdravotných ťažkostiach a nízkych kvalifikačných predpokladoch, ktoré mu sťažujú možnosť nájsť si stabilné zamestnanie, pričom dosiahol vzdelanie v pomerne neperspektívnom odbore Pestovateľ, chovateľ hovädzieho dobytku. Každodenne finančne zápasí a nemá dostatok peňažných prostriedkov ani na zabezpečenie vlastných základných životných potrieb. Žije v materiálnom nedostatku, nevlastní žiadny hodnotnejší hnutelný, či nehnuteľný majetok, nemá finančné úspory a vlastní len veci osobnej potreby (ošatenie, obuv, veci osobnej hygieny a pod.). Namietal, že súd pri rozhodovaní nesprávne vychádzal z hypotetickej situácie, že ak by bol zamestnaný, v čom mu nebránia žiadne objektívne príčiny ani zdravotné obmedzenia, potenciálne by mohol na základe ponúk voľných pracovných miest dosahovať priemernú čistú mesačnú mzdu vo výške 730 eur. Súd opomenul, že trpí zdravotnými ťažkosťami, má vyšší vek, zníženú kvalifikáciu a nemá takmer žiadne pracovné skúsenosti v oblastiach, na ktoré poukazuje súd prvej inštancie. Z uvedeného vyplýva, že stanovil výšku výživného s prihliadnutím na jeho hypotetické schopnosti získať zamestnanie na základe ponúk na trhu práce, ktoré nezohľadňujú špecifické pomery na jeho strane a vo vzťahu k jeho osobe sú nereálne. Pracovné ponuky na verejných portáloch nepredstavujú relevantný dôkaz o skutočnej zamestnateľnosti konkrétneho človeka a už vôbec nie o jeho schopnosti udržať si takúto prácu. Mal za to, že súd ho neopodstatnene zaviazal prispievať na výživu t.č. plnoletého sumou, ktorá vysoko prevyšuje jeho skutočné schopnosti a možnosti. Odvolaním napadnutý rozsudok považoval za v hrubom rozpore s rovnováhou medzi záujmom dieťaťa na zabezpečení jeho výživy a schopnosťou rodiča túto povinnosť naplňať bez toho, aby bol samotný rodič vystavený riziku hmotnej núdze.

4. Podaním zo dňa 23.06.2025, doručeným súdu dňa 26.06.2025, otec doplnil odvolanie a namietal, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutočný stav veci, keď nezohľadňoval jeho žiadosť o test otcovstva, o ktorom sa v napadnutom rozsudku nezmienil. Poukázal na to, že matka v čase narodenia dieťaťa ho donútila na matrike uznať otcovstvo a viackrát ho odrádzala dať si spraviť test otcovstva. V čase ich spolužitia s matkou, ho podvádzala s inými mužmi. Zotrval na tvrdeniach ohľadom jeho zhoršeného zdravotného stavu, pretože má psychické problémy, opúchajú mu nohy, lieči sa na vysoký tlak, má problémy s chrbticou, zadýchava sa. Lepšie platenú prácu si zo zdravotných dôvodov nevie nájsť a zvažuje podanie žiadosti o priznanie invalidného dôchodku. Súdu predložil aj bločky o platení výživného počas pobytu matky vo väzení, pričom došlo k duplicitnému plateniu výživného ním a Sociálnou poisťovňou, čím sa matka bezdôvodne obohatila. Navrhol preveriť jeho zdravotný stav, žiadal o test otcovstva a o prešetrenie, či sa matka bezdôvodne obohatila pri preberaní výživného duplicitne. Matku a plnoletého žiadal, aby zobrali návrh späť, pretože zvýšenie výživného bude mať dopad na jeho finančnú situáciu a bude pre neho ničujúce. K odvolaniu pripojil lekársku správu A. G. B. z 02.02.2023 a z 28.05.2025.

5. Plnoletý vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Zdôraznil, že na návrhu trvá, jeho životná situácia sa zmenila, pokračuje v štúdiu, čo si vyžaduje pravidelné finančné výdavky spojené so študijnými potrebami, dopravou, stravou a inými nevyhnutnými potrebami. Nemá vlastný príjem, je plne odkázaný výživou na rodičov a zvýšené výživné je primerané aj vzhľadom na rast cien. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za spravodlivé, vychádzajúce z reálnych dôkazov a podkladov. Návrh otca je podľa jeho mienky nedôvodný. Otec sa o neho dlhodobo nezaujíma, nikdy mu nič viac neposkytol, neprejavil záujem o jeho život, nezavolať mu, nezablahoželal k narodeninám, meninám, neudržiavajú spolu kontakt a nemá záujem byť súčasťou jeho života. Aj z uvedených dôvodov vyhodnotil odvolanie otca ako účelové a neodôvodnené.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Uviedla, že na výžive plnoletého dieťaťa, ktoré nie je zamestnané a navštevuje strednú školu, sa majú podieľať obaja rodičia. Otec sa o syna a jeho potreby nikdy nezaujímal, nekontaktoval ho a len uhrádzal výživné v sume 45 eur. V čase, keď bola vo výkone trestu odňatia slobody sa o syna staral jej terajší manžel, ktorému platila výživné. Spochybnila tvrdenie otca ohľadom jeho vzdelania, pretože ona so svojím základným vzdelaním sa zamestnala a zabezpečuje plnoletému nevyhnutné potreby a poskytuje mu starostlivosť, hoci takisto trpí zdravotnými problémami, má cukrovku, vysoký krvný tlak, astmu, chronické ochorenie pľúc. Argumenty a tvrdenia otca považovala za výhovorky a poukázala na to, že otec bol počas súdnych pojednávaní vždy vedený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie. Mala za to, že pokiaľ otec nie je uznaným za invalidného, pracovať môže. Podľa jej názoru je zvýšené výživné opodstatnené a adekvátne, vzhľadom na potreby plnoletého a ich životnú úroveň a nárast cien. Doposiaľ určené výživné 45 eur je neprimerané k veku dieťaťa, o ktorého sa od narodenia starala. Nevidí dôvod prečo by sa otec nemal podieľať na zabezpečení potrieb dieťaťa, keď jej sa nikto nepýtal, či a z čoho má platiť výživné na druhého syna, keď sa stará o A.. Nakoľko nedokázala platiť výživné a nezvládla zaplatiť zročné dĺžne výživné na druhého syna, bola odsúdená. Otec však má možnosť splátok výživného, avšak ani tieto si neplní. Nesúhlasila s tým, že by sa otec nepodieľal na starostlivosti o plnoletého.

7. V podaní zo dňa 31.12.2025 plnoletý považoval odvolanie otca za účelové, nedôvodné, smerujúce k predĺžovaniu konania a vychádzajúce z nepodložených tvrdení. Súhlasil s návrhom na vykonanie testu otcovstva s tým, že náklady uhradí otec. V ostatnom sa plne stotožnil s vyjadrením matky.

8. V podaní zo dňa 31.12.2025 matka považovala odvolanie otca za účelové, nedôvodné a nepreukázané. S návrhom otca na vykonanie testu otcovstva súhlasila pod podmienkou, že zaplatí náklady na testy. Uviedla, že jej finančná situácia je nepriaznivá, keďže je poberateľkou invalidného dôchodku (praceneschopná) vo výške 1,80 eur denne. Jej zdravotný stav je vážny (diabetes mellitus, nález na pľúcach, onkologické ochorenie) a je pripravená predložiť súdu lekárske správy. V ostatnom zotrvala na svojich tvrdeniach.

9. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa 378 ods. 1, § 385 ods. 1, § 219 ods. 1 CSP, s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie otca dôvodné nie je.

10. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vec správne právne posúdil a vyvodil z nej správny právny záver. V odvolaní otec neuviedol žiadne dôvody, ktoré by zakladali zmenu napadnutého rozsudku.

11. Tým, že predmetom konania v danej veci je zmena rozhodnutia o výživnom súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré jasne definuje dôvody majúce za následok zmenu rozhodnutia o výživnom. Za takúto v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba považovať zmenu pomerov, či už na strane rodičov alebo dieťaťa, musí ísť pritom o podstatnú zmenu pomerov. Úlohou súdu pri rozhodovaní o zmene výživného je zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom, v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov, pri zachovaní práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. V danej prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu na zvýšenie výživného zo strany otca z hľadiska súčasných odôvodnených potrieb A. v čase podania návrhu, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov, a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine) porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného na v tom čase maloletého, t.j. v čase rozhodovania Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/65/2021-51 zo dňa 12.01.2022.

13. Hmotnoprávnou podmienkou zmeny vyživovacej povinnosti je zmena pomerov (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine), ktorú možno vymedziť ako podstatnú a závažnú zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu, ktorá môže byť na strane oprávneného, ako aj povinného, nie zmeny krátkodobého charakteru. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane niektorého z rodičov (napr. strata zamestnania, závažné ochorenie, získanie podstatne výhodnejšieho zamestnania a pod.), ako aj zmenu pomerov na strane dieťaťa, najmä jeho potrieb (vek, štúdium, zdravotný stav a pod.) Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine umožňuje zmenu vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam (musí ísť o rozhodnutie, ktorým bola vyživovacia povinnosť priznaná, prípadne zmenená), ako aj k dohodám, vzhľadom na to, že vyživovaciu povinnosť možno určiť aj dohodou príslušných subjektov, nielen rozhodnutím súdu. Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale práve so zreteľom, napr. k veku a zdravotnému stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote - prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelej spoločnosti.

14. Vychádzajúc z okolností zistených vykonaným dokazovaním odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie je toho názoru, že od posledného rozhodovania o výživnom uplynula doba troch rokov (v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie), počas ktorej došlo na strane A. k významnej zmene pomerov, ktorú je potrebné premietnuť do výšky výživného s ohľadom na jeho vek, prirodzený rast, návštevu strednej školy a s tým súvisiace zvýšenie nákladov. Je potrebné zdôrazniť, že pod odôvodnenými potrebami dieťaťa treba rozumieť zabezpečenie všetkých potrieb týkajúcich sa bývania, stravovania, zdravotnej starostlivosti, školských a mimoškolských aktivít, ako aj mimoriadnych výdavkov. Uvedenú sumu je možné vyčísliť len orientačne, pričom súd pri ustálení výšky nákladov na stravu, ošatenie, hygienické potreby vychádza zo všeobecných poznatkov o cenách tovarov primeraných veku dieťaťa. Správne súd prvej inštancie porovnaním pomerov na strane aktuálne už plnoletého zistil zmenu pomerov od poslednej úpravy výživného, ku ktorej došlo nástupom na strednú školu a s tým súvisiacim zvýšením nákladov na zabezpečenie jeho odôvodnených potrieb. Výška súdom prvej inštancie ustálených priemerných mesačných výdavkov dieťaťa 356,26 eur (bod 15.1. odôvodnenia napadnutého rozsudku) vychádza z vyčíslených a preukázaných nákladov matkou aj plnoletým. Odvolací súd poznamenáva, že hoci A. ako študent strednej školy navštevoval v školskom roku 2023/2024 a 2024/2025 dve stredné školy, jeho náklady na potreby za dané obdobia sú porovnateľné. Zdôrazňuje, že náklady na dieťa vo veku 17 rokov sú už nepochybne zhodné s výdavkami dospelého človeka. Ustálené náklady vo výške 356,25 eur sú minimálne, keď len poplatok za bývanie (podiel nákladov) činí mesačne 96 eur a strava cca 120-150 eur. V prípade A. sú platby za stravu zahrnuté v týždennom vreckovom po 40 eur mesačne, k čomu však treba pripočítať aj náklady na oblečenie, obuv a hygienické potreby. Správne súd prvej inštancie zvýšil výživné na maloleté/plnoleté dieťa na sumu 175 eur mesačne, ktoré zvýšenie nepochybne zodpovedá veku a potrebám dieťaťa. Nemožno ponechať bez povšimnutia skutočnosť, že otec doposiaľ hradil synovi výživné v minimálnej výške 45 eur mesačne, ktorá suma absolútne nezohľadňovala vek a potreby dieťaťa. Rovnako treba prihliadať na skutočnosť, že starostlivosť o A. a úhradu podstatnej časti jeho nákladov (s výnimkou výživného plateného otcom) sanovala matka, keďže otec sa o syna vôbec nezaujímal, nestretával sa s ním, nepodieľal sa na zabezpečení jeho prázdninového programu, neposkytoval mu žiadne plnenia nad rámec výživného, pričom kompletnú osobnú starostlivosť o v tom čase maloletého zabezpečovala matka. Nemožno opomenúť, že aj nadobudnutí plnoletosti je A. odkázaný najmä na pomoc matky, na bývanie u nej a príspevky z jej strany. Správne súd prvej inštancie vzal do úvahy aj vyplácané prídavky na dieťa vo výške 60 eur mesačne, ktoré sú určené na krytie potrieb maloletého/plnoletého dieťaťa a zohľadnil výkon starostlivosti matky a ňou poskytované plnenia dieťaťu.

15. Súd prvej inštancie riadne zistil aj príjmy, pomery a možnosti a schopnosti rodičov. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec je od roku 2019 nepretržite evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie, v roku 2022 poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške 68 eur mesačne, v roku 2023 vo

výške 74 eur mesačne, od októbra 2025 vo výške 85 eur mesačne, v čase posledného rozhodnutia o výživnom bol práceneschopný, v priebehu konania za obdobie od marca 2024 a od februára 2025 pracoval a dosahoval priemerný mesačný príjem 413,43 eur netto, pracovný pomer skončil ku dňu 28.02.2025 a od 14.04.2025 bol opäť vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie (bod 3. a 12.3. a odôvodnenia napadnutého rozsudku). Z uvedeného je nesporné, že na strane otca sa pomery v porovnaní s ostatným rozhodovaním o výživnom čiastočne počas konania menili, keď v čase jeho zamestnanosti dosahoval príjem vyšší v porovnaní s rokom 2022, kedy bolo výživné na dieťa naposledy upravované. Bez ohľadu na tieto skutočnosti, odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že na strane otca sú schopnosti a možnosti dosahovať príjem vyšší, z ktorého dokáže prispievať na výživu svojho syna v rozsahu určenom súdom prvej inštancie. V súvislosti s majetkovými pomermi otca konštatuje, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že tieto sa nezmenili, otec je nemajetný, býva so svojimi súrodencami a jeho výdavky týkajúce sa príspevkov na bývanie a domácnosť sú minimálne (bod 12.3. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Pokiaľ otec dôvodí jeho zdravotným stavom, na ktorý poukazoval aj v konaní pred súdom prvej inštancie, a predloženými lekárskymi správami, odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie musí konštatovať, že na strane otca v tomto smere nebola preukázaná tak zásadná zmena, ktorá by mala vplyv na zmenu napadnutého rozsudku. Odvolací súd nespochybňuje, že otec má zdravotné problémy, avšak v konaní pred súdom prvej inštancie nepredložil dôkaz o tom, že jeho zdravotný stav ho absolútne obmedzuje vo výkone práce. V prípade, ak má otec v úmysle požiadať o priznanie invalidného dôchodku, táto okolnosť sama osebe nie je dôvodom pre nevyhovenie návrhu plnoletého a napokon aj návrhu matky podanom v čase maloletosti dieťaťa. Treba zdôrazniť, že prvoradou povinnosťou otca ako rodiča je prispievať na výživu svojho dieťaťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť a vynaložiť maximálne úsilie na zabezpečenie svojich záležitostí tak, aby si túto rodičovskú zákonnú povinnosť plnil a dokázal uspokojiť potreby svoje a svojho dieťaťa, ktoré je na jeho výživu odkázané. Dané kritérium sa vzťahuje aj smerom k plnoletému študujúcemu dieťaťu, ktoré je na jeho výživu odkázané. Odvolací súd neprihliadal ani na námietky otca, ktorými poukazoval na jeho možnosti zamestnať sa, vzhľadom na ním dosiahnuté vzdelanie (stredoškolské bez maturity), pretože otec je ako rodič povinný zabezpečiť si príjem z akejkoľvek činnosti, prípadne aj brigádnickej tak, aby bol schopný platiť výživné na svoje dieťa v primeranom rozsahu a podieľať sa na zabezpečení jeho potrieb. Argument otca, že súd vychádzal pri zvýšení výživného z pracovných ponúk, ktoré nie sú pre neho použiteľné, vzhľadom na jeho zdravotný stav a dosiahnuté vzdelanie, nebolo možné zohľadniť, nakoľko je jednoznačné, že otec má schopnosti a možnosti dosahovať príjem vyšší. Pokiaľ otec namietal, že súd prvej inštancie pri zvýšení výživného postupoval podľa tzv. tabuľkové výživného, odvolací súd udáva, že určenie výživného v zmysle Metodiky MS SR o pravidlách určovania výživného nie je jediným kritériom s poukazom na ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine, ktoré jasne určujú kritéria na strane povinného rodiča pri rozhodovaní o výživnom. Uvedené pravidlá určovania výživného majú odporúčací charakter, pričom ku každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa alebo plnoletého študujúceho dieťaťa, prípade dieťaťa odkázaného na výživu rodičmi, je potrebné pristupovať individuálne s ohľadom na výsledky vykonaného dokazovania v každom konkrétnom prípade. V danom prípade súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie na preukázanie možností a schopností povinného a jeho majetkových pomerov, vrátane jeho osobných pomerov, na základe ktorého možno uzavrieť, že výška zvýšeného výživného je správna a zodpovedá jeho výsledkom. Pokiaľ súd prvej inštancie vychádzal pri zvýšení výživného zo spomínanej Metodiky MS SR, daná okolnosť nie je dôvodom pre zmenu napadnutého rozsudku a nie je ani vadou konania pre postup podľa § 389 ods. 1 CSP. Podporne však súd pri zmene výšky výživného môže prihliadať na odporúčané výživné, avšak použitie metodických tabuliek nemôže byť jediným kritériom. V tomto prípade z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie a z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva posúdenie a vyhodnotenie zmeny pomerov na strane maloletého/plnoletého dieťaťa a na strane otca, t.j. jeho príjmu, schopností a možností, nezájme o syna, bez akéhokoľvek podielu starostlivosti o neho. Pokiaľ ide o príjem, pomery matky a jej výdavky, tieto boli rovnako súdom prvej inštancie zisťované a preukázané ako vyplýva z bodov 5., 12. a 15. odôvodnenia napadnutého rozsudku. V danej prejednáwanej veci je nevyhnutné vziať do úvahy práve podiel matky na zabezpečení starostlivosti o dieťa (najmä v čase jeho maloletosti), ktorý výkon a zabezpečenie potrieb maloletému na strane matky je potrebné kompenzovať platením výživného. V čase maloletosti dieťaťa táto kompenzácia predstavuje sumu 50 eur mesačne. Vo vzťahu k obdobiu po nadobudnutí plnoletosti správne súd prvej inštancie zohľadnil skutočnosť, že obaja rodičia majú povinnosť podieľať sa na výžive plnoletého, ktorý nie je schopný sám sa živiť. Nemožno prehliadnuť, že matka naďalej poskytuje už plnoletému absolútnu podporu a financuje jeho potreby v nepomerne vyššom rozsahu ako otec.

16. Závery súdu prvej inštancie, ktorý zvýšil výživné na dieťa od 01.01.2024 na sumu 175 eur mesačne vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania vyhodnotil odvolací súd ako správne, keď zvýšená výška výživného je primeraná veku a potrebám dieťaťa a zohľadňuje príjmy, schopnosti a možnosti otca.

17. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie aj pokiaľ ide o rozhodnutie vo výroku II týkajúce sa zročného výživného a jeho splatnosti a tiež s postupom podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine (výrok III) spočívajúcim v zmene ostatného rozhodnutia o výživnom.

18. Návrhu otca na prešetrenie jeho zdravotného stavu odvolací súd nevyhovel, pretože výsledky vykonaného dokazovania postačovali pre rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie posudzoval aj zdravotný stav otca a touto námietkou sa zaoberal aj odvolací súd. Ako nedôvodný vyhodnotil odvolací súd aj návrh na vykonanie testu otcovstva, pretože návrh na zapretie otcovstva nebol predmetom sporu. Rovnako tak posúdil ako nedôvodný návrh na prešetrenie, či matka v minulosti poberala duplicitné výživné (výživné od otca a zo Sociálnej poisťovne). Uzavrel, že rozhodnutie súdu vychádza z vykonaného dokazovania v predmetnom konaní a ďalšie dokazovanie navrhované otcom by bolo nadbytočné, nehospodárne a zbytočne predlžujúce konanie.

19. Na odvolacie námietky otca, ktorými namietal, že súd prvej inštancie sa nezaoberal jeho žiadosťou o vykonanie testov otcovstva odvolací súd neprihliadal s poukazom na predmet konania, ktorým je konanie o zvýšenie výživného na dieťa. Otec síce žiadal v priebehu konania na súde prvej inštancie o vykonanie testu otcovstva k toho času plnoletému A., avšak z obsahu spisu nevyplýva, že by sa návrhom domáhal zapretia otcovstva k dieťaťu, keď takýto návrh v konaní podaný nebol.

20. Odvolací súd stotožniac sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie odvolaním napadnutého výroku I., II., III. rozsudku a v súvisiacom výroku V. o trovách konania ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Odvolací súd poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ust. § 378, § 219 ods. 3 CSP a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Ani otcom dodatočne predložené lekárske správy o jeho zdravotnom stave a uzatvorený pracovný pomer a z neho vyplývajúci príjem s dohodnutým výkonom práce na 10 hodín týždenne nemajú vplyv na zmenu napadnutého rozsudku, vzhľadom na jeho správnosť (vrátane správnosti úvah vychádzajúcich z potenciality príjmu otca). Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolatelia, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci LinoCarlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

22. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

23. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).